

De Commissie van Advies voor het Streekarchief Hollands Midden

G.J. Bink

Algemeen

Ten behoeve van het Streekarchief Hollands Midden is een gemeenschappelijke regeling in het leven geroepen waaraan, naast de gemeente Gouda, de gemeenten Moordrecht, Nieuwerkerk a.d. IJssel, Waddinxveen en Zevenhuizen-Moerkapelle deelnemen.

Hoofdelement van deze regeling is dat, op basis van de Archiefwet, er afdoende zorg voor beheer, toegankelijkheid en het verstrekken van informatie bestaat van en uit overgedragen archieven van deze gemeenten en andere instellingen.

Het Streekarchief heeft een Algemeen Bestuur, waarin namens elke gemeente een vertegenwoordiger zitting heeft; veelal is dit een raadslid. Vanwege de positie, ook financieel, van Gouda als centrumgemeente, kent deze gemeente een versterkte afvaardiging in het bestuur. Naast het Algemeen Bestuur bestaat een Adviescommissie, samengesteld uit zgn. burgerleden, waarvan uit elke gemeente - behalve Gouda - één vertegenwoordiger zit. Dat zo'n commissielid affiniteit heeft met archieven en historisch onderzoek is duidelijk.

Om over de Adviescommissie iets meer te vermelden wordt hierna een aantal punten voor het voetlicht gehaald waarover de Adviescommissie zich in de afgelopen periode heeft uitgesproken, danwel aandacht aan heeft besteed.

De huidige samenstelling van de Commissie is:

G.J. Bink (Nieuwerkerk a.d. IJssel), C.T. van Gennip (Moordrecht), drs. M. de Groot, drs. J. van Loo, drs. M. van Loon, drs. J.H. Kompagnie, drs. H.J. Reijs, E.J.M. van Rossum (Gouda), C. Neven (Waddinxveen) en drs. C.J. van Veen (Waddinxveen).

Adviseur tot 1998, ingevolge art. 10 van het reglement van de Adviescommissie, was drs. B.J. van der Saag, Streekarchivaris. Thans wordt deze rol vervuld door drs. S.M.J. Janzing en M. Visser.

Taak van de Adviescommissie

De Adviescommissie heeft tot taak 'het verstrekken van adviezen - desgevraagd of uit eigener beweging - aan het algemeen bestuur over het beleid op het terrein van de zorg voor de archief- en documentatiebescheiden voorzover deze zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Streekarchief'. Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van het Streekarchief en de Adviescommissie, heeft een aantal randvoorwaarden voor een doelmatig promotieplan geformuleerd.

Zaken waarover de Adviescommissie vergadert

Op grond van de verordening wordt het algemeen bestuur geadviseerd ten aanzien van de begrotingen, de meerjarenbegrotingen, de werkplannen, alsook met betrekking tot de jaarverslagen van de Streekarchiefdienst. De Adviescommissie heeft bij het Algemeen Bestuur aangedrongen op versterking van de formatie van de Streekarchiefdienst ten behoeve van een goede taakuitoefening van het archiefbeheer. Dit was met name ingegeven door de achterstandssituatie op het taakonderdeel Inventarisatie. Ook de samenwerking tussen het Streekarchief (gemeenschappelijke regeling) en de Openbare Bibliotheek (Goudse gemeentelijke dienst) gaf aanleiding tot nadere inventarisering ten aanzien van een aantal (formele) organisatorische punten.

De Adviescommissie deed een beroep op het Algemeen Bestuur om te voorkomen dat de achterstand bij het ontsluiten van overgedragen archieven nog groter zou worden dan nu reeds het geval is. Als oplossing is aangedrongen op uitbreiding van de personele bezetting met een halve formatieplaats. Helaas blijkt de gemeente Gouda niet mee te willen werken aan de uitvoering van dat besluit, hetgeen in hoge mate wordt betreurd. Veranderingen in het onderwijs brengen met zich mee dat meer dan voorheen scholieren opdrachten krijgen archiefonderzoek te doen. Deze ontwikkeling wordt toegejuicht. Helaas ontbreekt de menskracht om die belangstelling vanuit het onderwijs op goede wijze te kunnen honoreren. Het ontbreken van een educatief medewerker wordt door de Adviescommissie als een groot gemis ervaren.

Voorts zijn door de Adviescommissie in het recente verleden gedachten ontwikkeld over een eventuele schaalvergroting i.c. samenwerking met andere Streekarchieven op het terrein van restauratie, boekbinden, fotografie, e.d. Ook merkt de Adviescommissie op dat het van groot belang is dat, rekening houdend met een gebleken toenemende vraag naar historische informatie vanuit diverse invalshoeken, versterking van de archivistische deskundigheid onontbeerlijk is.

Een in 1997 gestart onderzoek voor het doen vervaardigen van een audiovisuele presentatie, gericht op ondersteuning van de vele activiteiten van de inmiddels goed gehuisveste Streekarchiefdienst, werd afgerond. Gelet op de voor de Adviescommissie beperkte mogelijkheden om dit als zelfstandig project te realiseren, besloot de Adviescommissie in te spelen op de organisatorische wijzigingen binnen het Streekarchief en de mogelijke samenwerking met de Openbare Bibliotheek van Gouda. Integratie met een toekomstig promotieplan voor het Streekarchief lijkt de meest geëigende weg.

Meer dan eens blijkt dat waardevolle archiefbescheiden die in de aangesloten gemeenten aanwezig zijn (bijvoorbeeld bij verenigingen en particulieren) hun weg niet vinden naar de goed geoutilleerde archiefbewaarpplaats van het Streekarchief. Overbrenging hiervan wordt bepleit omdat dergelijke waardevolle bescheiden naast een veilige bewaring ook mogelijk door een breder publiek kunnen worden geraadpleegd en betrokken worden bij historisch onderzoek.

In maart 1997 is een informatieve ochtend met historische verenigingen in het werkgebied van het Streekarchief belegd. Dit initiatief zal een vervolg krijgen. De historische verenigingen zullen daartoe worden uitgenodigd voor deelname aan een gezamenlijk project 'thuis in de gemeente', waarin de samenwerking tussen het Streekarchief en de historische verenigingen verder wordt uitgebouwd.

Overleg met Streekarchivaris en algemeen bestuur

De vergaderingen van het Algemeen Bestuur werden namens de Adviescommissie bijgewoond door de vice-voorzitter en de secretaris. Daarbij vond regelmatig overleg plaats met de Streekarchivaris en diens opvolger over onderwerpen betreffende het beleid en de praktische gang van zaken van het Streekarchief.

Slot

Ook in toekomst wil de Adviescommissie aandacht blijven schenken aan de kwantiteit en 'kwaliteit' van het Streekarchief en de daaraan verbonden afdoende gekwalificeerde formatie ten behoeve van de veelzijdige facetten van de taakuitoefening. In een tijd waarin veel mensen over meer vrije tijd beschikken en de belangstelling voor lokale en regionale historie groeit, is het van belang daarop in te spelen door (aspirant) gebruikers van het archief toe te rusten met de juiste 'instrumenten', zodat de beoefening van de (lokale) geschiedenis ten volle opbloeit tot welzijn van velen.

Toegang op cd-rom van de archieven van Hardinxveld-Giessendam

Sinds enige tijd bestaat er een cd-rom, waarop twee archiefinventarissen kunnen worden geraadpleegd, te weten van de de archieven van Giessendam (1470 - 1956) en van Hardinxveld (1283 - 1956). Het gemeentebestuur van Hardinxveld-Giessendam gaf opdracht aan het bureau Van Lee & Van Everdingen, bureau voor documentaire informatieverzorging te Vlaardingen, tot inventarisatie van de archiefbescheiden van de twee, per 1 januari 1956 samengevoegde, gemeenten. De archiefinventarissen zijn door de projectmedewerker Inventarisatie, de heer G.J.Bink, voorzien van een inleiding en enkele nadere toegangen. Tevens zijn de archieven van de ambachtsheren opgenomen. De cd-rom bevat de complete tekst van de archiefinventarissen, met illustraties, enz.; deze inventarissen beslaan resp. 180 en 300 pagina's. Door middel van 'linken' kan zeer snel de onderlinge relatie van de verschillende archiefstukken en onderwerpen worden gelegd. Tevens is er een afzonderlijke 'link' naar de illustraties alsook naar de inleiding waarin de geschiedenis van de beide gemeenten in het kort wordt beschreven. Belangrijk voordeel van de integrale tekst van de archiefinventarissen op cd-rom is de snellere zoekmogelijkheid en de beschikbaarheid van de toegang op deze archieven voor een heel breed publiek, dat zich niet hoeft te beperken tot genealogen en historici. Deze cd-rom kan worden gezien als een doorbraak in de manier van raadplegen van een toegang op geïnventariseerde archieven en geeft een sneller zicht op de aanwezigheid van historisch materiaal.

De kosten van de cd-rom bedragen f 40,- (incl. verzendkosten). Bestellingen kunnen geschieden door overmaking van het bedrag op giro 4083441 tnv. Ven Lee & Van Everdingen o.v.v. 'cd-rom HardGies'.

Voor info over cd-rom en de archiefinventarissen kan contact worden opgenomen met het bureau Van Lee & Van Everdingen te Vlaardingen, tel. 010-4602888 / fax. 010-4356965.